

Sygn. akt: I C 121/23

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 maja 2023 roku

Sąd Rejonowy w Człuchowie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	sędzia Anna Wołujewicz
Protokolant:	sekretarz sądowy Marta Trzebiatowska

po rozpoznaniu w dniu 31 maja 2023 roku w Człuchowie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W.

przeciwko J. P.

o zapłatę

zasądza od pozwanej J. P. na rzecz powoda (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. kwotę 21.851,05 zł (dwadzieścia jeden tysięcy osiemset pięćdziesiąt jeden złotych pięć groszy),

zasądza od pozwanej J. P. na rzecz powoda (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. kwotę 4.710,00 zł (cztery tysiące siedemset dziesięć złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się niniejszego wyroku do dnia zapłaty.

Sygn. akt I C 121/23

UZASADNIENIE

Powód (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W., reprezentowany przez pełnomocnika zawodowego w osobie radcy prawnego, wniósł pozew przeciwko J. P. o zasądzenie kwoty 21 851,05 zł oraz kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwu wskazał, że strony łączyła pisemna umowa kredytu gotówkowego, jednak strona pozwana nie wywiązała się z warunków umowy. Dlatego też powód wezwał stronę pozwaną do zapłaty długu w trybie art. 75c ustawy Prawo bankowe, a następnie wypowiedział umowę. Powód wywodził, iż na dzień wystawienia wyciągu z ksiąg banku strona pozwana zobowiązana była do zapłaty na rzecz powoda kwoty 21 851,05 zł, na którą składają się: kwota 21 075,74 zł tytułem niespłaconego kapitału (data wymagalności roszczenia 04.08.2022 r.); kwota 527,86 zł tytułem odsetek umownych liczonych od należności głównej według oprocentowania wynikającego z umowy, co do której dłużnik nie opóźnił się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego (data wymagalności roszczenia 04.08.2022 r.) naliczana od dnia 29.08.2019 r. do dnia 03.08.2022 r.; kwota 247,45 zł tytułem odsetek umownych karnych (data wymagalności roszczenia 05.08.2022 r.) naliczana od części należności głównej, co do której dłużnik opóźnił się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego.

Powód wyjaśnił, że w dniu 19.09.2022 r. wniósł pozew o zapłatę dot. ww. należności w elektronicznym postępowaniu upominawczym, jednak postanowieniem z dnia 09.01.2023 r. referendarz sądowy umorzył postępowanie z uwagi

na wniesienie sprzeciwu przez stronę pozwaną. Niniejszy pozew jest zatem kontynuacją postępowania wszczętego w sprawie VI Nc-e (...) przed Sądem Rejonowym (...) w L..

Powód nadto podkreślił, że przed wniesieniem pozwu podjął próbę do ugodowego rozwiązania sporu ze stroną pozwaną polegającą na wysłaniu pisma wzywającego do zapłaty długu zawierającego informację, iż brak wpłaty we wskazanym w wezwaniu terminie spowoduje skierowanie sprawy na drogę postępowania sądowego oraz próbę nawiązania kontaktu telefonicznego ze stroną pozwaną celem ustalenia warunków spłaty zadłużenia.

Pozwana J. P., reprezentowana przez pełnomocnika zawodowego w osobie radcy prawnego, w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie kosztów procesu.

Pozwana podniosła zarzut nieudowodnienia roszczenia co do zasady i co do wysokości. Zdaniem pozwanej strona powodowa nie przedstawiła wiarygodnych dowodów pozwalających na ustalenie, że między pozwanym oraz powodem doszło do skutecznego powstania stosunku zobowiązaniowego, na podstawie którego powód dochodzi swoich roszczeń. Twierdziła, że nie można uznać, aby umowa kredytu gotówkowego nr (...) - (...) z dnia 28.08.2019 r. została skutecznie zawarta w imieniu powoda, albowiem powód nie wykazał, aby osoba, która złożyła podpis na wskazanej umowie kredytu po stronie kredytodawcy była upoważniona do działania w imieniu i na rzecz kredytodawcy albo wchodziła w skład jego organów i była uprawniona do reprezentacji lub działała na podstawie ważnego i skutecznego upoważnienia, a także aby była umocowana do działania w imieniu pośrednika kredytowego powoda przy zawarciu przedmiotowej umowy kredytu. Pozwana podkreśliła, że umowa zawarta przez osobę niebędącą pełnomocnikiem ma sankcję bezskuteczności zawieszanej, tj. do czasu potwierdzenia tej umowy przez mocodawcę umowa ta pozostaje bezskuteczna i nie można żądać jej wykonania (art. 103 § 1 k.c.). W ocenie pozwanej do dnia złożenia pozwu, powód nie przedstawił dowodu potwierdzenia wskazanej umowy. Nie można zatem uznać, aby stosunek zobowiązaniowy, na podstawie którego powód dochodzi swoich roszczeń, został skutecznie zawarty. Pozwana podniosła również, że za dowód istnienia roszczenia powoda i jego wysokości, jak również za dowód przekazania środków nie można uznać wyciągu z ksiąg rachunkowych banku, ani tym bardziej dyspozycji przelewu środków mających pochodzić z kredytu. Zaznaczyła, że wyciąg z ksiąg rachunkowych Funduszu nie może być dowodem istnienia, jak i wysokości wierzytelności dochodzonej pozwem, albowiem dane ujmowane w księgach rachunkowych funduszu oraz wyciągu z tych ksiąg mogą stanowić dowód jedynie tego, że określonej kwoty wierzytelność jest wpisana w księgach rachunkowych względem określonego dłużnika. Dokumenty te potwierdzają więc sam fakt zdarzenia w postaci cesji wierzytelności, nie stanowią jednak dowodu na skuteczność dokonanej cesji wierzytelności oraz istnienia i wysokości nabytej wierzytelności.

Strona pozwana podniosła także, że nie można uznać, aby pozwana dokonała dorozumianego uznania roszczenia poprzez dokonywanie wpłat na poczet rzekomego zadłużenia. Strona powodowa nie przedstawiła wiarygodnych dowodów w tym zakresie. Pozwana wskazała, że za wiarygodne dowody w tym zakresie nie można uznać załączonych do pozwu dokumentów banku w postaci Historii rachunku klienta, gdyż nie stanowią one wiarygodnych dowodów wykonania czynności bankowych w rozumieniu art. 7 ustawy Prawo bankowe.

Pozwana zaprzeczyła, aby na podstawie umowy otrzymała jakąkolwiek kwotę pieniężną. Jej zdaniem strona powodowa nie przedstawiła dowodów potwierdzających, aby pozwana z tytułu zawartej umowy kredytu miała kiedykolwiek otrzymać jakąkolwiek kwotę pieniężną. Ponadto podniosła, iż dowodem istnienia i wysokości zobowiązania nie mogą być załączone do pisma i pism kserokopie, ponieważ nie można uznać ich za dokument w świetle art. 245 k.p.c. Podkreśliła, że strona powodowa przedłożyła jedynie kserokopię umowy i wypowiedzenia umowy oraz wezwań do zapłaty, jednocześnie świadcząc za zgodność m.in. pełnomocnictwa. Stąd też strona pozwana ma wątpliwości, czy przedłożone kserokopie wypowiedzeń i wezwań do zapłaty nie zostały wygenerowane na potrzeby niniejszego postępowania.

Pozwana podniosła zarzut nieudowodnienia roszczenia dochodzonego pozwem co do wysokości, albowiem nie wiadomo z czego wynika kwota kapitału, jak i należności ubocznych doliczonych do dochodzonego roszczenia. Wątpliwość pozwanej budzi również dochodzona kwota pozaodsetkowych kosztów kredytu pod kątem ich abuzywności.

W dalszej części uzasadnienia pozwana podniosła zarzut przedwczesności oraz braku wymagalności roszczenia dochodzonego pozwem. Pozwana zaprzeczyła, aby kiedykolwiek otrzymała oświadczenie o wypowiedzeniu umowy czy wezwanie do zapłaty, co zgodnie z przepisem art. 75c ustawy Prawo bankowe. Nadto podniosła zarzut stosowania w treści umowy będącej źródłem roszczeń powoda klauzul niedozwolonych w rozumieniu art. 385¹ k.c. skutkujących ich bezskutecznością i nieważnością oraz sprzecznych z treścią art. 359 § 2¹ k.c. stanowiącego o wysokości odsetek maksymalnych. Pozwana podkreśliła, że koszty pozaodsetkowe były rażąco wygórowane, przekraczały wysokość dopuszczalnych odsetek maksymalnych, a pozwana nie miała wpływu na ich określenie. W opinii pozwanej określone w umowie pożyczki pozaodsetkowe koszty kredytu nie należą się powodowi w zakresie w jakim powód dochodzi od pozwanej prowizji bankowej za udzielenie kredytu płatnej jednorazowo w kwocie 3 570,00 zł, albowiem należy je uznać za niedozwolone postanowienia umowne. Postanowienia przedmiotowej umowy pożyczki w zakresie dochodzonej przez powoda prowizji bankowej w opinii pozwanej kształtują prawa i obowiązki pozwanej w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami i rażąco naruszają interesy konsumenta, gdyż powoduje to nałożenie na pozwaną dodatkowego, niczym nie uzasadnionego obowiązku. Ocena nieuczciwego charakteru postanowienia umownego w ramach kontroli abstrakcyjnej wymaga dokonania przez Sąd weryfikacji „przyzwoitości” konkretnej klauzuli. Zapis umowny, który zastrzega konieczność uiszczania świadczenia ubocznego na poziomie określonym we wzorcu, ewidentnie narusza interesy konsumenta oraz kształtuje jego prawa w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, a tym samym stanowi klauzulę niedozwoloną w rozumieniu art. 385¹ k.c. i należy uznać go za godzący w równowagę kontraktową tego stosunku. Skutkuje to jego bezskutecznością w zakresie wysokości przedmiotowych opłat. Pozwana powołała liczne orzecznictwo w tym przedmiocie. Zdaniem pełnomocnika pozwanej, zastrzeżenie pozaodsetkowych kosztów pożyczki w podanej wysokości, bez uzasadnienia faktycznego dla ich dochodzenia od pozwanej, miało na celu obejście przepisów o odsetkach maksymalnych (art. 359 § 2¹ k.c.). Świadczy o tym zwłaszcza fakt braku merytorycznego uzasadnienia dla dochodzonej kwoty prowizji. Zdaniem strony pozwanej w przypadku umowy kredytu stanowiącej źródło roszczeń powoda, pożyczkodawca mógł naliczać odsetki nie od kwoty kapitału w kwocie 30 000,00 zł, który rzeczywiście miał być udostępniony pozwanej, lecz od kwoty podanej w § 1 ust. 1 Umowy kredytu nr (...) - (...) z dnia 28.08.2019 r. w wysokości 33.570,00 zł, tj. kwoty kapitału udostępnionego pozwanemu, powiększonej o kwotę prowizji. Skutkiem powyższego powinno być uznanie postanowień umowy pożyczki w tym zakresie jako nieważne z uwagi na próbę obejścia przepisów ustawy (art. 58 § 1 k.c.) i mające na celu obejście przepisów o odsetkach maksymalnych (art. 359 § 2¹ k.c.).

Jednocześnie pełnomocnik działający w imieniu pozwanej złożył oświadczenie o skorzystaniu z sankcji kredytu darmowego określonej w art. 45 ustawy o kredycie konsumenckim, z uwagi na naruszenie przez kredytodawcę Umowy kredytu gotówkowego nr (...) - (...) z dnia 28.08.2019 r. przepisów art. 30 ust. 1 pkt 6 u.k.k. Pełnomocnik pozwanej podniósł, że za dopuszczalne należy uznać złożenie oświadczenia o sankcji kredytu darmowego w trakcie procesu sądowego. Powołując się na orzecznictwo wywodził, że wykładnia językowa art. 45 ust. 1 u.k.k. wskazuje, że skutki związane z sankcją kredytu darmowego powstają - *verba legis* - "po złożeniu" oświadczenia. Natomiast oświadczenie konsumenta uznaje się za złożone z chwilą, gdy doszło do kredytodawcy w taki sposób, że mógł zapoznać się z jego treścią (art. 61 § 1 k.c.). Nie ma przy tym przeszkód, aby takie oświadczenie zostało złożone dopiero w trakcie procesu sądowego wytoczonego przez bank przeciwko konsumentowi o zwrot kredytu konsumenckiego w całości lub w części. Pełnomocnik podniósł, że postanowienia Umowy kredytu gotówkowego nr (...) - (...) z dnia 28.08.2019 r. naruszają przepis art. 30 ust. 1 pkt 6 ustawy o kredycie konsumenckim poprzez brak poinformowania pozwanego o stopie oprocentowania kredytu. Nadto powód w treści przedmiotowej umowy nie poinformował o wysokości stopy oprocentowania kredytu poprzez brak podania informacji o wysokości odsetek kapitałowych oraz kwoty, od której będą naliczane odsetki, ograniczając się do ogólnego podania ich wysokości za cały okres obowiązywania umowy. W związku z powyższym, zarzut sankcji kredytu darmowego należy uznać za uzasadniony.

Powód w piśmie procesowym z dnia 28.04.2023 r. odnosząc się do zarzutu niewykazania roszczenia co do zasady, jak i co do wysokości, podkreślił, że wysokość i istnienie dochodzonego roszczenia znajduje odzwierciedlenie w przedłożonych do akt sprawy dokumentach. Wynika z nich bowiem: uruchomienie kredytu, wysokość i daty zapadalności kapitałowych rat kredytu oraz wysokość wymagalnego salda z tytułu niespłaconego kapitału kredytu,

a także wysokość kapitału wymagalnego w związku z wypowiedzeniem umowy; daty zapadalności oraz wysokość kapitałowych części rat, wysokość salda zadłużenia z tytułu wymagalnego kapitału; daty naliczenia oraz wysokość naliczonych odsetek umownych, wysokość uiszczonych przez pozwaną kwot wraz z datami wpłaty, wysokość salda zadłużenia z tytułu odsetek umownych; daty naliczenia oraz wysokość naliczonych odsetek karnych, wysokość uiszczonych przez pozwaną kwot wraz z datami wpłaty, wysokość salda zadłużenia z tytułu odsetek karnych; daty i kwoty wpłat pozwanej wraz z ze sposobem ich rozksięgowania.

Odnosząc się do zarzutu abuzywności postanowień umowy w zakresie kosztów pozaodsetkowych, w tym prowizji, powód wskazał, że postanowienia zawartej między stronami umowy nie zostały określone w sposób dowolny, niedookreślony, umowa nie narusza rażąco interesów konsumenta i nie jest sprzeczna z dobrymi obyczajami. W jego ocenie nie zaistniały przesłanki z art. 385¹ § 1 k.c., które pozwalają uznać postanowienia umowy za nieuczciwe lub niegodziwe. Powód zaznaczył, że umowa została zawarta na 60 miesięcy, wysokość udzielonego kredytu wyniosła 33 570,00 zł, w tym wysokość bez kredytowanych kosztów 30 000,00 zł, przy czym pobrana prowizja 3 570,00 zł podzielona przez ilość miesięcy kredytowania daje kwotę 59,50 zł miesięcznie. Podkreślił, że wysokość pobranej prowizji nie jest wygórowana mając na uwadze wysokość kredytu oraz długość okresu kredytowania. Nadto wywodził, że zarówno w doktrynie jak i orzecznictwie dopuszcza się prowadzenie dowodu z kopii niepoświadczonych, które nie są traktowane, jako dokument, ale jako inny środek dowodowy. Kodeks postępowania cywilnego nie zawiera zamkniętego katalogu środków dowodowych, dlatego też dowodem w sprawie może być zatem każde źródło informacji o faktach istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, jeśli tylko nie jest to sprzeczne z przepisami prawa. Powołując się na orzecznictwo wskazał, iż na podstawie art. 309 k.p.c. niepoświadczony za zgodność z oryginałem kserokopie dokumentów mogą zostać włączone w poczet materiału dowodowego. Nadto wskazał, że art. 7 ust. 1 ustawy Prawo bankowe przewiduje składanie oświadczenia woli za pomocą elektronicznych nośników informacji, a przepis ten stanowi podstawę do stosowania w praktyce bankowej dokumentów elektronicznych, które na gruncie prawa procesowego należy uznać - na równi z oświadczeniem utrwalonym za pomocą pisma na nośniku tradycyjnym (papierze) - za dokument w rozumieniu kodeksu postępowania cywilnego.

Powód podkreślił, że strona pozwana nie podnosi zarzutów merytorycznych dotyczących przedłożonych dowodów, kwestionując jedynie formę, w jakiej zostały złożone. Nadto odnosząc się do złożonego oświadczenia o sankcji kredytu darmowego, zauważył, że zarówno pełnomocnik pozwanej nie jest umocowany do składania w jej imieniu oświadczeń materialnoprawnych jak i do ich przyjmowania. Stąd złożone przez pełnomocnika pozwanej oświadczenie pozostaje nieskuteczne, albowiem zostało złożone przez osobę nieumocowaną i doręczone osobie nieposiadającej umocowania do odbierania oświadczeń woli w tym zakresie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 28 sierpnia 2019 r. (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. zawarł z pozwaną J. P. umowę kredytu gotówkowego o nr (...) - (...). Kredytodawca udzielił kredytobiorcy kredytu w wysokości 33 570,00 zł. Całkowity koszt kredytu wyniósł łącznie 7 564,18 zł i składały się na niego: prowizja z tytułu udzielenia kredytu w kwocie 3 570,00 zł oraz odsetki za cały okres kredytowania w kwocie 3 994,18 zł. W umowie wskazano, że roczna stopa oprocentowania zadłużenia przeterminowanego wynosi w dacie zawarcia umowy 14% (dwukrotność sumy stopy referencyjnej NBP i 5,5 punktów procentowych). Natomiast kredyt oprocentowany jest według stałej stopy procentowej, która wynosi 4,40% w stosunku rocznym.

Spłatę całkowitej kwoty do zapłaty w wysokości 37 561,18 zł rozłożono na 60 miesięcznych rat: pierwszą ratę ustalono na kwotę 626,07 zł płatną do 20.10.2019 r., kolejnych pięćdziesiąt osiem rat ustalono na kwoty po 626,07 zł każda płatne do 20 dnia każdego miesiąca, i ostatnią sześćdziesiątą ratę ustalono na kwotę 626,05 zł płatną do dnia 20.09.2024 r.

W umowie wskazano, że umowa kredytu gotówkowego ulega rozwiązaniu: z upływem terminu jej obowiązywania, albo z upływem okresy wypowiedzenia umowy. Wypowiedzenie umowy przez bank mogło nastąpić w przypadku

utruty przez kredytobiorcę zdolności kredytowej lub zagrożenia upadłością kredytobiorcy, lub niedotrzymania przez kredytobiorcę przynajmniej jednego z następujących zobowiązań dotyczących warunków udzielenia kredytu:

gdy kredytobiorca nie zapłaci w terminie określonym w umowie rat kredytu za co najmniej dwa okresy płatności, po uprzednim wezwaniu kredytobiorcy do zapłaty zaległych rat lub ich części w terminie nie krótszym niż 14 dni roboczych od otrzymania wezwania pod rygorem wypowiedzenia umowy,

podania przez kredytobiorcę przy zawarciu lub w trakcie realizacji umowy informacji nieprawdziwych, uzasadniających okoliczność, że gdyby bank nie działał pod wpływem tych informacji nie zawarłby umowy lub zawarł ją na innych warunkach, w tym posłużenie się dokumentami nieprawdziwymi, przerobionymi, podrobionymi.

Okres wypowiedzenia umowy przez bank wynosił 30 dni, a w razie zagrożenia upadłością kredytobiorcy 7 dni. Wypowiedzenie umowy mogło być złożone jedynie w formie pisemnej pod rygorem nieważności. Zaś okres wypowiedzenia liczony miał być od dnia doręczenia oświadczenia i wypowiedzeniu. Po upływie okresu wypowiedzenia umowy cała kwota kredytu wraz ze wszystkimi odsetkami i kosztami stawała się wymagalna bez dodatkowych wezwań. (pkt II § 6 Umowy)

W umowie wskazano również, że za każdy dzień opóźnienia kredytobiorcy w spłacie zobowiązań wynikających z umowy (zadłużenie przeterminowane) bank uprawniony jest do naliczenia odsetek od zadłużenia przeterminowanego (odsetki za opóźnienie) od dnia następującego po dniu wymagalności aż do dnia całkowitej spłaty zadłużenia przeterminowanego. Roczna stopa oprocentowania zadłużenia przeterminowanego (odsetki za opóźnienie) jest zmienna i odpowiada wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie, które na dzień zawarcia umowy równa jest dwukrotności kwoty stanowiącej sumę stopy referencyjnej NBP i 5,5 punktu procentowego. W przypadku zmiany stopy referencyjnej NBP wysokość odsetek za opóźnienie ulega automatycznie zmianie. Zmiana wysokości odsetek za opóźnienie ma wpływ na wysokość kosztu kredytu w razie opóźnienia kredytobiorcy w spłacie zobowiązań wynikających z umowy. (pkt II § 8 Umowy)

(dowód: umowa kredytu gotówkowego nr (...)- (...) z 28.08.2019 r. k. 12-20)

Na poczet zobowiązania pozwana dokonała następujących wpłat: 14.10.2019 r. kwotę 626,07 zł, 13.11.2019 r. kwotę 626,07 zł, 12.12.2019 r. kwotę 626,07zł, 14.01.2020 r. kwotę 626,07 zł, 17.02.2020 r. kwotę 626,07 zł, 09.03.2020 r. kwotę 626,07 zł, 10.04.2020 r. kwotę 626,07 zł, 14.05.2020 r. kwotę 626,07 zł, 10.06.2020 r. kwotę 626,07 zł, 14.07.2020 r. kwotę 626,07 zł, 11.08.2020 r. kwotę 626,07 zł, 16.09.2020 r. kwotę 626,07 zł, 21.01.2021 r. kwotę 629,00 zł, 15.03.2021 r. kwotę 626,07 zł, 13.04.2021 r. kwotę 626,07 zł, 11.05.2021 r. kwotę 2 035,02 zł, 11.06.2021 r. kwotę 1 420,00 zł, 07.07.2021 r. kwotę 1 420,00 zł, 26.07.2021 r. kwotę 1 430,00 zł, 11.08.2021 r. kwotę 1 430,00 zł, 08.10.2021 r. kwotę 1 435,00 zł, 09.11.2021 r. kwotę 1 445,00 zł, 14.12.2021 r. kwotę 1 400,00 zł, 11.01.2022 r. kwotę 1 430,00 zł.

(dowód: historia rachunku k. 23-36)

Z uwagi na zaprzestanie spłaty, powód sporządził ostateczne wezwanie do zapłaty z dnia 19.05.2022 r. dla pozwanej J. P.. W treści pisma wezwał pozwaną do natychmiastowej zapłaty należności wymagalnej powstałej w spłacie kredytu udzielonego na podstawie umowy nr (...) w kwocie 2 557,29 zł. Bank wskazał na 14 dniowy termin do uregulowania zaległości od dnia doręczenia pisma oraz poinformował, że brak spłaty spowoduje wypowiedzenie umowy kredytu i postawienie całej kwoty kredytu z należnymi odsetkami w stan natychmiastowej wymagalności. Wezwanie to doręczono pozwanej w dniu 27.05.2022 r.

(dowód: ostateczne wezwanie do zapłaty k. 37, potwierdzenie nadania i doręczenia k. 38)

W związku z brakiem spłaty, w piśmie z dnia 15.06.2022 r. Bank wypowiedział pozwaną przedmiotową umowę i wezwał pozwaną do zapłaty kwoty 21 533,35 zł, w terminie 30 dni od dnia doręczenia pisma. Wypowiedzenie doręczono pozwanej w dniu 23.06.2022 r.

(dowód: wypowiedzenie umowy k. 39, potwierdzenie nadania i doręczenia k. 40)

W piśmie z dnia 19.08.2022 r. Bank poinformował pozwaną o wysokości należnego zobowiązania, które na dzień 16.08.2022 r. wyniosło 21 851,05 zł i wezwał pozwaną do zapłaty tej kwoty w terminie do dnia 26.08.2022 r.

(dowód: wezwanie do zapłaty k. 42)

W dniu 15 września 2022 roku powód wystawił wyciąg z ksiąg bankowych o numerze (...), w którym stwierdza się, że w księgach (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. pozwana J. P. posiada wymagalne zadłużenie w wysokości 21 851,05 zł z tytułu umowy kredytu gotówkowego nr (...) - (...) z dnia 28.08.2019 roku, a na kwotę wymagalnego zadłużenia składają się: niespłacony kapitał w kwocie 21 075,74 zł, odsetki umowne w kwocie 527,86 zł oraz odsetki umowne karne w kwocie 247,45 zł.

(dowód: wyciąg z ksiąg bankowych k. 21 wraz odpisem pełnomocnictwa do działania w imieniu banku w zakresie wystawiania min. wyciągów z ksiąg bankowych k.22)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo należało uwzględnić w całości.

Jako podstawę faktyczną powództwa strona powodowa wskazała umowę kredytu gotówkowego z dnia 28 sierpnia 2019 r., fakt niewywiązania się przez pozwaną z ciężącego na niej zobowiązania terminowego dokonywania spłat w wysokościach ustalonych w zawartej umowie, co spowodowało wypowiedzenie przedmiotowej umowy i postawienie całej należności w stan wymagalności. Pozwana natomiast kwestionowała roszczenia powoda zarówno co do zasady, jak i co do jego wysokości. Podkreślała, że umowa nie została skutecznie zawarta, że nigdy nie otrzymała żadnej kwoty z tego tytułu, że umowa zawiera postanowienia abuzywne, a nadto że powództwo zostało zgłoszone przedwcześnie i nie jest wymagalne.

Zgodnie z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Oznacza to, że cytowany przepis jest w istocie normą decyzyjną w tym znaczeniu, że przesądza on w określonych sytuacjach o sposobie wyrokowania sądu w postaci oddalenia powództwa. Ciężar dowodu pozostaje bowiem w ścisłym związku z problematyką procesową dowodów i spełnia dwie zasadnicze funkcje. Po pierwsze dynamizuje postępowanie dowodowe w systemie obowiązywania zasady sporności (kontradyktoryjności) w procesie, a po drugie określa wynik merytoryczny sporu (sprawy) w sytuacji krytycznej, gdy strona nie udowodni faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (por. K. Piasecki, Kodeks cywilny. Księga pierwsza. Część ogólna. Komentarz, Zakamycze, 2003 r.).

Przepis art. 232 k.p.c. stanowi, że strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Zatem Sąd tylko wyjątkowo winien ingerować w przebieg postępowania dowodowego dopuszczając dowody z urzędu, które to uprawnienie wynika z treści przepisu art. 232 k.p.c. (por. wyrok Sądu Najwyższego z 24 października 1996 r., III CKN 6/96, OSNC 1997/3/29), w szczególności gdy strony korzystają z pomocy profesjonalnych pełnomocników. Obowiązek wskazania dowodów, potrzebnych dla rozstrzygnięcia sprawy, obciąża bowiem strony.

Zgodnie z rozkładem ciężaru dowodu, wynikającym z przywołanego przepisu, powód jest zobowiązany do wykazania wszystkich okoliczności uzasadniających jego roszczenie tak co do zasady jak i wysokości. Pozwany zaś, który odmawia uczynienia zadość żądaniu powoda, obowiązany jest udowodnić fakty wskazujące na to, że uprawnienie żądającemu nie przysługuje (vide wyrok Sądu Najwyższego z 3 października 1969 r., II PR 313/69, Legalis 14124 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 kwietnia 1982 r., I CR 79/82, Legalis 23098). Podkreślić jednakże należy, że art. 6 k.c. rozumiany być musi przede wszystkim w ten sposób, że strona, która nie przytoczyła wystarczających dowodów na poparcie swych twierdzeń ponosi ryzyko niekorzystnego dla siebie rozstrzygnięcia, o ile ciężar dowodu, co do tych okoliczności na niej spoczywał. (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 grudnia 2006 r., IV CSK 299/06, Legalis

161055 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 listopada 2007 r., II CSK 293/07, Legalis 162518). Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 17 grudnia 1996 r., I CKU 45/96, rzeczą sądu nie jest zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.).

Uwzględniając zatem przedstawione powyżej zasady rozkładu ciężaru dowodu oraz podstawę prawną żądania pozwu stwierdzić należy, że na stronie powodowej spoczywał obowiązek wykazania (art. 6 k.c. w związku z art. 232 k.p.c.) zasady odpowiedzialności pozwanej i wysokości żądania pozwu, albowiem pozwana zakwestionowała w ogólności zasadę swojej odpowiedzialności za zobowiązanie wynikające z umowy kredytu, jak i wysokość roszczenia. Podkreślić należy, że strona powodowa miała w tym stanie rzeczy obowiązek zaoferowania nie tylko odpowiednich środków dowodowych na poparcie swojego stanowiska, ale także obowiązek przytoczenia odpowiednich twierdzeń faktycznych, z których niewątpliwie wynikać miała zasada odpowiedzialności pozwanej, jak i wysokość roszczenia.

W ocenie Sądu strona powodowa wykazała swoje roszczenie co do zasady i wysokości, a w konsekwencji zarzuty pozwanej należało uznać za nieuzasadnione.

Podstawą faktyczną powództwa w niniejszej sprawie była treść umowy kredytu gotówkowego z dnia 28 sierpnia 2019 r., w tym jej poszczególne postanowienia.

Podstawą prawną powództwa była treść przepisów art. 3 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim oraz art. 69 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe.

Zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim przez umowę o kredyt konsumencki rozumie się umowę o kredyt w wysokości nie większej niż 255 550 zł albo równowartość tej kwoty w walucie innej niż waluta polska, który kredytodawca w zakresie swojej działalności udziela lub daje przyrzeczenie udzielenia konsumentowi. Za umowę o kredyt konsumencki uważa się w szczególności: 1) umowę pożyczki; 2) umowę kredytu w rozumieniu przepisów prawa bankowego; 3) umowę o odroczeniu konsumentowi terminu spełnienia świadczenia pieniężnego, jeżeli konsument jest zobowiązany do poniesienia jakichkolwiek kosztów związanych z odroczeniem spełnienia świadczenia; 4) umowę o kredyt, w której kredytodawca zaciąga zobowiązanie wobec osoby trzeciej, a konsument zobowiązuje się do zwrotu kredytodawcy spełnionego świadczenia; 5) umowę o kredyt odnawialny. Za umowę o kredyt konsumencki nie uważa się umów dotyczących odroczenia terminu spełnienia świadczenia niepieniężnego, którego przedmiotem jest stałe lub sukcesywne świadczenie usług lub dostaw towarów tego samego rodzaju, jeżeli konsument jest zobowiązany do zapłaty za spełnione świadczenie lub dostawę towaru w ustalonych odstępach czasu w trakcie obowiązywania umowy. Natomiast zgodnie z art. 69 ust. 1 i 2 ustawy – Prawo bankowe przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu. Umowa kredytu powinna być zawarta na piśmie i określać w szczególności: 1) strony umowy; 2) kwotę i walutę kredytu; 3) cel, na który kredyt został udzielony; 4) zasady i termin spłaty kredytu; 4a) w przypadku umowy o kredyt denominowany lub indeksowany do waluty innej niż waluta polska, szczegółowe zasady określania sposobów i terminów ustalania kursu wymiany walut, na podstawie którego w szczególności wyliczana jest kwota kredytu, jego transz i rat kapitałowo-odsetkowych oraz zasad przeliczania na walutę wypłaty albo spłaty kredytu; 5) wysokość oprocentowania kredytu i warunki jego zmiany; 6) sposób zabezpieczenia spłaty kredytu; 7) zakres uprawnień banku związanych z kontrolą wykorzystania i spłaty kredytu; 8) terminy i sposób postawienia do dyspozycji kredytobiorcy środków pieniężnych; 9) wysokość prowizji, jeżeli umowa ją przewiduje; 10) warunki dokonywania zmian i rozwiązania umowy.

Sąd orzekający ustalił stan faktyczny niniejszej sprawy na podstawie dokumentów i innych środków dowodowych (art. 309 k.p.c.) (vide: wydruki przedłożone przez stronę powodową), w tym elektroniczne zestawienie operacji – przedłożonych przez stronę powodową (vide: historia rachunku kredytobiorcy).

Oceny dowodów dokonano zgodnie z dyrektywami wynikającymi z art. 233 k.p.c. – na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego, ocenianego łącznie, mając na względzie zasady doświadczenia życiowego, zasady logiki i praktykę bankową. Nadto przy czynieniu ustaleń faktycznych Sąd miał na względzie treść art. 7 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe – w zakresie oceny elektronicznego zestawienia operacji – zgodnie z którym oświadczenia woli związane z dokonywaniem czynności bankowych mogą być składane w postaci elektronicznej. Dokumenty związane z czynnościami bankowymi mogą być sporządzane na informatycznych nośnikach danych, jeżeli dokumenty te będą w sposób należyty utworzone, utrwalone, przekazane, przechowywane i zabezpieczone. Usługi związane z zabezpieczeniem tych dokumentów mogą być wykonywane przez banki, spółki tworzone przez banki z innymi podmiotami, a także przedsiębiorstwa pomocniczych usług bankowych. Jeżeli ustawa zastrzega dla czynności prawnej formę pisemną, uznaje się, że czynność dokonana w formie, o której mowa w ust. 1, spełnia wymagania formy pisemnej także wtedy, gdy forma została zastrzeżona pod rygorem nieważności.

Zarzuty podniesione przez stronę pozwaną w tym przedmiocie okazały się w konsekwencji nieuzasadnione. Przechodząc do poszczególnych zarzutów pozwanej Sąd zważył, co następuje.

Zarzuty pozwanej co do braku wartości dowodowej przedłożonego wyciągu z ksiąg rachunkowych banku, elektronicznego zestawienia operacji jako wydruku komputerowego, jak również kserokopii wezwania do zapłaty zawierającego oświadczenie o wypowiedzeniu umowy okazały się nieuzasadnione, albowiem pozwana nie dostrzega, że nie były to wyłączne środki dowodowe w niniejszej sprawie, ale jedne ze środków dowodowych, obok dokumentu źródłowego w postaci umowy kredytu. Całościowa ocena materiału dowodowego niniejszej sprawy na podstawie kryteriów z art. 233 k.p.c. pozwala na ustalenie źródła zobowiązania i jego treści w kontekście wysokości świadczenia do zwrotu po stronie pozwanej.

Sąd orzekający w niniejszej sprawie co do zasady podziela prawidłowość poglądów przywołanych przez stronę pozwaną w treści odpowiedzi na pozew, zarówno doktryny jak i orzecznictwa, w przedmiocie charakteru prawnego wyciągu z ksiąg Banku jako dowodu z dokumentu prywatnego w rozumieniu art. 245 k.p.c. Jednakże, w konsekwencji był to tylko jeden z dowodów przedłożonych przez powoda, sama treść i warunki spłaty kwoty kredytu wynikały z przedłożonej umowy kredytu.

Podkreślić należy, że wyciąg z ksiąg bankowych w postępowaniu cywilnym nie ma mocy dokumentu urzędowego, przewidzianej w art. 244 k.p.c. Zgodnie z art. 95 ust. 1a ustawy Prawo bankowe w postępowaniu cywilnym wyciąg z ksiąg bankowych nie ma mocy dokumentu urzędowego przewidzianej w art. 244 k.p.c. Stanowi on dokument prywatny w rozumieniu art. 245 k.p.c. Moc dowodowa dokumentu prywatnego jest słabsza, niż dokumentu urzędowego, ponieważ nie korzysta on z domniemania, że jego treść jest zgodna ze stanem rzeczywistym (tak: wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 19 marca 2019 r., I AGa 185/18).

Zaznaczyć należy, że wyciąg z ksiąg bankowych stanowi dowód sporządzenia dokumentu tej treści przez osoby pod nim podpisane, zgodnie z art. 245 k.p.c., potwierdza też pośrednio zawarcie umowy pomiędzy stronami, skoro umowa kredytu została wciągnięta do ksiąg banku, dokument ten nie stanowi jednak dowodu na wysokość zadłużenia (tak: wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 12 lutego 2019 r., I AGa 274/18).

Sam wyciąg z ksiąg banku – strony powodowej – na pewno nie może stanowić skutecznego dowodu dla wykazania zasady i wysokości roszczenia, niezbędnym jest wykazanie przez stronę powodową źródła tak stwierdzonej wiarygodności, co sprowadza się do przedłożenia dowodu w postaci umowy kredytu i ewentualnie innych odpowiednich środków dowodowych oraz powołania stosownych twierdzeń faktycznych. Nie oznacza to jednak, iż wyciąg z ksiąg banku nie ma żadnej mocy dowodowej. Stanowi bowiem dokument prywatny w rozumieniu art. 245 k.p.c. i podlega ocenie razem z wszystkimi innymi dowodami, w myśl reguł wynikających z art. 233 k.p.c. (porównaj

wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 6 czerwca 2018 r., I ACa 1258/17). Jak wskazał Sąd Apelacyjny w Krakowie w wyroku z dnia 7 lutego 2018 r., I ACa 278/17, zaprzeczenie prawdziwości dokumentu prywatnego w postaci sporządzonego prawidłowo i zgodnie z kompetencją ustawową banku wynikającą z art. 95 ust. 1 ustawy z 1997 r. Prawo bankowe wyciągu z ksiąg rachunkowych pożyczkodawcy (kredytodawcy) nie może polegać na samej negacji istnienia lub wysokości długu, jeśli z pozostałych dowodów przedłożonych przed Bank wynika fakt zawarcia umowy pożyczki, jej wysokość i ustalone przez strony warunki spłaty. Z taką sytuacją mamy do czynienia w niniejszej sprawie, albowiem strona powodowa przedłożyła dowód dla wykazania źródła zobowiązania pozwanej (dowód: umowa kredytu k. 12-20) i w konsekwencji strona powodowa podołała ciężarowi wykazania w całości wysokości żadanego roszczenia.

Również elektroniczne zestawienie operacji (dowody: k. 23-24, 25-36), wbrew zarzutowi pozwanej, nie jest pozbawione mocy dowodowej. Na podstawie art. 309 k.p.c. jest to inny środek dowodowy, który podlega ocenie jak każdy inny dowód według kryteriów z art. 233 k.p.c. Sąd uznał ten środek dowodowy za wiarygodny i mogący stanowić podstawę odpowiednich ustaleń faktycznych w powiązaniu z dokumentami przedstawionymi przez stronę powodową. Nadto przy ocenie tego środka dowodowego Sąd orzekający miał na względzie treść art. 7 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe – w zakresie oceny elektronicznego zestawienia operacji. Zgodnie z tym przepisem oświadczenia woli związane z dokonywaniem czynności bankowych mogą być składane w postaci elektronicznej. Dokumenty związane z czynnościami bankowymi mogą być sporządzane na informatycznych nośnikach danych, jeżeli dokumenty te będą w sposób należyty utworzone, utrwalone, przekazane, przechowywane i zabezpieczone. Usługi związane z zabezpieczeniem tych dokumentów mogą być wykonywane przez banki, spółki tworzone przez banki z innymi podmiotami, a także przedsiębiorstwa pomocniczych usług bankowych. Jeżeli ustawa zastrzega dla czynności prawnej formę pisemną, uznaje się, że czynność dokonana w formie, o której mowa w ust. 1, spełnia wymagania formy pisemnej także wtedy, gdy forma została zastrzeżona pod rygorem nieważności. Obok tradycyjnie stosowanej w bankach formy pisemnej dopuszczalne jest również składanie oświadczeń woli, związanych z dokonywaniem czynności bankowych, w postaci elektronicznej. W treści art. 7 ust. 1 ustawy – Prawo bankowe nie zamieszczono żadnych dodatkowych zastrzeżeń, a więc oświadczenia woli mogą być składane w dowolnej postaci elektronicznej, a nie tylko w postaci oświadczeń woli opatrzonych bezpiecznym podpisem elektronicznym, weryfikowanym za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu. Treść art. 7 ust. 1 cyt. ustawy jest spójna z postanowieniami art. 60 k.c. Ustawodawca zezwala na składanie oświadczeń woli w postaci elektronicznej bez względu na rodzaj podpisu elektronicznego, którym posługuje się użytkownik sieci. W piśmiennictwie podkreśla się, że funkcją art. 7 prawa bankowego jest ułatwienie obrotu elektronicznego. W art. 7 ust. 2 w/w ustawy dopuszcza się sporządzanie dokumentów związanych z czynnościami bankowymi na informatycznych nośnikach danych, o ile będą one w sposób należyty utworzone, utrwalone, przekazane, przechowywane i zabezpieczone. Zwrot "sporządzenie dokumentu" jest określeniem czynności faktycznej w odróżnieniu od czynności prawnej, jaką jest złożenie oświadczenia woli. Powołany przepis ustawy nie określa zatem formalnoprawnych wymagań skuteczności oświadczenia woli złożonego za pomocą elektronicznych nośników informacji. W tym stanie rzeczy elektroniczne zestawienie operacji jak wyżej może stanowić wiarygodny środek dowodowy w niniejszej sprawie.

Kolejny zarzut pozwanej dotyczył skuteczności zawarcia umowy kredytu, zakwestionowała, aby umowa kredytowa została podpisana przez osobę, która reprezentowała bank w zakresie składania oświadczeń woli w imieniu powoda, co w ocenie pozwanego powoduje skutek w postaci bezwzględnej nieważności umowy. Ten zarzut pozwanej okazał się w konsekwencji nieuzasadniony. Strona powodowa w tym zakresie podniosła, że umowa kredytu została zawarta w placówce powoda – odpowiednim oddziale banku, więc znajduje zastosowanie art. 97 k.c. Strona pozwana w ogóle nie odniosła się do tego twierdzenia faktycznego.

Z ustaleń faktycznych Sądu wynika, że umowa kredytowa została pomiędzy stronami zawarta w placówce powoda – w oddziale (vide: odpowiednie pieczęcie na egzemplarzu umowy k. 12-20). Faktycznie powód nie przedłożył dowodu, z którego wynikałoby, że osoba podpisująca za powoda umowę kredytu była umocowana do składania oświadczeń woli w przedmiocie zawierania umów kredytów w imieniu powoda, jednakże w konsekwencji nie miało to znaczenia dla przyjęcia skuteczności zawarcia umowy kredytu pomiędzy stronami. Wynika to z normy określonej w art. 97 k.c. Zgodnie z art. 97 k.c. osobę czynną w lokalu przedsiębiorstwa przeznaczonym do

obsługiwania publiczności poczytuje się w razie wątpliwości za umocowaną do dokonywania czynności prawnych, które zazwyczaj bywają dokonywane z osobami korzystającymi z usług tego przedsiębiorstwa. Wszelkie skutki prawne czynności prawnych dokonanych przez osobę czynną w lokalu powstaną z mocy prawa po stronie osoby prowadzącej przedsiębiorstwo, niezależnie od tego, czy jest to zgodne z jej wolą, czy też nie. Konstrukcja przewidziana w art. 97 k.c. jest w doktrynie interpretowana w szczególności jako pełnomocnictwo domniemane, pełnomocnictwo ustawowe, reguła interpretacyjna albo jako ustawowe przypisanie przedsiębiorcy skutków działania osoby czynnej w lokalu należącego do niego przedsiębiorstwa. Przepis ustawy w tym przypadku wiąże ze statusem określonej osoby jej umocowanie do reprezentowania przedsiębiorcy oraz jednocześnie wyznacza wprost zakres tego umocowania. Przesłanki zastosowania w/w uregulowania wymagają, aby: 1) czynności prawnej dokonała lub w dokonaniu czynności prawnej uczestniczyła osoba czynna w lokalu przedsiębiorstwa, przeznaczonego do obsługi publiczności; 2) wątpliwości co do umocowania osoby czynnej w lokalu nie zostały usunięte przez jednoznaczne określenie jej roli, wykluczające umocowanie do dokonywania czynności prawnych; 3) dokonana czynność prawna mieściła się w granicach ustawy. Użyte w art. 97 k.c. pojęcie „lokal przedsiębiorstwa przeznaczony do obsługi publiczności” musi być rozumiane szeroko, jako każde miejsce w przedsiębiorstwie, w którym znajdują się osoby i urządzenia służące do kontaktów z klientami i zawierania umów także na odległość (wyrok SN z 5.12.2003 r., IV CK 286/02, LEX nr 164015). Jak wskazał Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 11 października 2018 r., I AGa 199/18, artykuł 97 k.c. może mieć zastosowanie do osób podpisujących w imieniu banku umowę kredytową. W odniesieniu do banków - pojęcia lokalu przedsiębiorstwa nie należy ograniczać do tzw. sali operacyjnej, lecz obejmować nim należy także inne pomieszczenia, w których obsługiwani są klienci. Ponieważ udzielanie kredytów jest typową czynnością banku, zazwyczaj dokonywaną w siedzibie jego jednostek organizacyjnych, wyłączenie domniemania, o którym mowa, musiałoby opierać się na wskazaniu konkretnych okoliczności.

W tym stanie rzeczy, skoro umowa kredytu została podpisana pomiędzy stronami w placówce powoda, to powód zasadnie może powoływać się na domniemanie wynikające z art. 97 k.c., to znaczy, że umowa została skutecznie zawarta ze strony powoda przez osobę umocowaną do dokonywania czynności prawnych, które zazwyczaj bywają dokonywane z osobami korzystającymi z usług tego przedsiębiorstwa – tu umowa kredytu.

Powyższe rozważania prowadzą do konkluzji, że umowa kredytu została zawarta pomiędzy stronami skutecznie i jest ważna.

Pozwana zaprzeczyła faktowi, ażeby doszło do realizacji zobowiązań wynikających z treści przedmiotowej umowy kredytu, to znaczy nie doszło do spełnienia świadczenia przez powoda – wypłaty środków pieniężnych na rzecz pozwanej. Ten zarzut również okazał się nieuzasadniony.

Z treści umowy kredytu wynika, że kwota kredytu wyniosła 33 570,00 zł i obejmowała kwotę 30 000,00 zł wypłaconą bezpośrednio kredytobiorcy i kwotę 3 570,00 zł tytułem prowizji banku. Stosownie do § 1 pkt 8 umowy bank miał wypłacić kredyt w terminie 7 dni roboczych licząc od dnia zawarcia umowy na rachunek osobisty pozwanej o numerze (...). Stosownie do § 1 pkt 4 umowy w dniu wypłaty kredytu bank pobiera prowizję za udzielenie kredytu w wysokości 3 570,00 zł; prowizja płatna miała być jednorazowo z kwoty kredytu.

Z elektronicznego zestawienia operacji (k. 29) wynika, że powód wypłacił w dniu 28 sierpnia 2019 roku pozwanej na jej rachunek osobisty o numerze (...) zgodnie z umową kwotę 33 570,00 zł, z której potrącił kwotę prowizji w wysokości 3 570,00 zł. Następnie pozwana dokonywała transakcji z wykorzystaniem tego rachunku osobistego i udostępnionych środków pieniężnych na podstawie zawartej umowy kredytu. Fakt przelewu kwoty kredytu na rzecz pozwanej, a więc wypłaty środków pieniężnych na rzecz pozwanej i tym samym otrzymania od powoda środków pieniężnych we wskazanej wysokości wynika z elektronicznego zestawienia operacji jak na karcie 29. Dowód z tego wydruku Sąd uznał za wiarygodny i stanowiący wystarczający dowód na wykazanie wykonania zobowiązania ze strony powoda w przedmiocie postawienia do dyspozycji pozwanej przedmiotu umowy kredytu. Znajduje on potwierdzenie w treści umowy kredytu i stanowi jej wykonanie ze strony powoda. Co do zasady zgodnie z praktyką bankową kwota kredytu albo jest wypłacana kredytobiorcy w gotówce, albo przelewana na rachunek bankowy kredytobiorcy, w zależności od dyspozycji klienta – kredytobiorcy. W niniejszej sprawie doszło do postawienia środków z kredytu

pozwanej poprzez odpowiedni przelew na rachunek bankowy pozwanej, co wynika z elektronicznego zestawienia operacji, które jest dopuszczalnym środkiem dowodowym w świetle art. 309 k.p.c. i art. 7 ustawy Prawo bankowe. Trudno w tych okolicznościach oczekiwać od powoda innego dowodu na wykazanie przekazania pozwanej przedmiotu kredytu jak powołane elektroniczne zestawienie operacji. W tym stanie rzeczy strona powodowa wykazała (art. 6 k.c. w związku z art. 232 k.p.c.), że przekazała pozwanej do dyspozycji przedmiot umowy kredytu, a zarzut pozwanej w tym przedmiocie okazał się całkowicie nieuzasadniony. Dodatkowo podkreślenia wymaga fakt, iż pozwana nie zaprzeczyła, aby rachunek, na który zostały przekazane środki z umowy, nie należał do niej.

Zarzuty pozwanej odnośnie prowizji okazały się nieuzasadnione. Pozwana zakwestionowała wysokość prowizji, nadto podniosła, że stanowi ona klauzulę abuzywną, nieważną i nie wiąże pozwanej jako konsumenta,

W ocenie Sądu orzekającego nie sposób podzielić argumentacji pozwanej, aby w okolicznościach niniejszej sprawy zastrzeżenie prowizji stanowiło klauzulę abuzywną w rozumieniu art. 385¹ k.c. i jako taka nie wiązała pozwanej jako konsumenta.

Co do zasady z definicji umowy kredytu z art. 69 ustawy Prawo bankowe wynika, że zastrzeżenie odsetek od kwoty udzielonego kredytu i prowizja to dwa elementy stosunku zobowiązaniowego wyznaczające przedmiot świadczenia kredytobiorcy, albowiem kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z kwoty kredytu na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu. Wynagrodzenie banku może więc sprowadzać się do dwóch elementów stanowiących o jego wynagrodzeniu – odsetek i prowizji, jak w niniejszej sprawie. Taka konstrukcja wynagrodzenia banku z zasady nie stanowi o abuzywności umowy kredytu, wbrew zarzutowi pozwanej.

Zgodnie art. 385¹ k.c. postanowienia umowy zawieranej z konsumentem niezgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. Jeżeli postanowienie umowy zgodnie z § 1 nie wiąże konsumenta, strony są związane umową w pozostałym zakresie. Niezgodnione indywidualnie są te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przejętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta. Ciężar dowodu, że postanowienie zostało uzgodnione indywidualnie, spoczywa na tym, kto się na to powołuje. W art. 385¹ k.c. określono przesłanki oraz skutki uznania klauzuli umownej za niedozwoloną. W art. 385² k.c. wskazano na sposób, w jaki powinno się dokonywać oceny klauzul umownych. Postanowienia art. 385¹ – 385³ k.c. znajdują zastosowanie do oceny postanowień umów zawieranych przez przedsiębiorców z konsumentami. Przyjmuje się powszechnie, że chodzi tu zarówno o postanowienia zawarte w umowach zawieranych z użyciem bądź bez użycia wzorca umownego, jak i we wzorcach umownych, którymi przedsiębiorcy posługują się w swojej działalności przy zawieraniu umów z konsumentami, a których inkorporacja następuje na podstawie art. 384 § 1 k.c. lub w sposób przewidziany w art. 384 § 2 k.c.

W świetle art. 385 1 § 1 k.c. za niedozwolone klauzule umowne mogą być uznane takie postanowienia umowy, które: 1) nie są uzgodnione indywidualnie; 2) kształtują prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami; 3) rażąco naruszają jego interesy, oraz 4) nie są to postanowienia, które określają główne świadczenia stron, w tym wynagrodzenie, chyba że takie postanowienia byłyby sformułowane w sposób niejednoznaczny.

Sąd nie stwierdził, aby zastrzeżenie prowizji, w tym jej wysokość, stanowiło klauzulę abuzywną. W ocenie Sądu to postanowienie umowne nie kształtuje praw i obowiązków konsumenta – tu pozwanej – w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami i nie narusza w sposób rażąco jej interesów.

Postanowienia umowy kredytu dotyczące prowizji i odsetek były następujące. Zgodnie z punktem § 1 pkt 1 umowy całkowita kwota z tytułu udzielonego kredytu do spłaty wynosiła 37 564,18 zł i obejmowała: kwotę 30 000,00 zł

wypłaconą bezpośrednio kredytobiorcy, kwotę 3 570,00 zł tytułem prowizji banku i kwota 3 994,18 zł tytułem odsetek umownych za korzystanie z kapitału kredytu przez okres kredytowania. Stosownie do § 1 pkt 4 umowy w dniu wypłaty kredytu bank pobiera prowizję za udzielenie kredytu w wysokości 3 570,00 zł; prowizja płatna miała być jednorazowo z kwoty kredytu.

Stosownie do punktu § 1 pkt 3.1 umowy kredyt jest oprocentowany według stałej stopy procentowej, która na dzień zawarcia umowy wynosiła 4,40 % w skali roku. Ze względu na stałe oprocentowanie kredytu, brak było podstaw do wskazywania warunków i procedury jej zmiany z podaniem indeksu lub stopy referencyjnej.

Strony umowy przewidziały prowizję za udzielenie kredytu w wysokości 3 570,00 zł. Tu ukształtowano ją jako wynagrodzenie za udzielenie kredytu, co jest dopuszczalne na zasadzie art. 353¹ k.c. Prowizja co do zasady może stanowić wynagrodzenie banku za udzielenie kredytu. Jak podnosi się w doktrynie, w umowie kredytu może być określona prowizja należna bankowi. Nie jest to obligatoryjny element treści tej umowy, ponieważ ustawodawca pozostawia w tym zakresie duży zakres swobody stronom umowy kredytu. Wynika to z postanowień art. 69 ust. 2 pkt 9 ustawy, zgodnie z którym w umowie kredytu jest ustalana wysokość prowizji, jeżeli umowa ją przewiduje. Z reguły jednak banki pobierają prowizję od kredytu wykorzystanego przez kredytobiorcę. Ponadto art. 77 prawa bankowego dopuszcza możliwość poboru przez bank prowizji od kredytu postawionego do dyspozycji kredytobiorcy i przez niego niewykorzystanego, jeżeli zostało to określone w umowie kredytu. Można zatem wyodrębnić dwie kategorie prowizji: od kredytu wykorzystanego oraz od kredytu postawionego do dyspozycji kredytobiorcy i przez niego niewykorzystanego. Podkreślić należy, że ustawa nie określa wyczerpująco, z jakich konkretnych tytułów prowizja może być pobierana, ograniczając się do ogólnego stwierdzenia, że bank może pobierać prowizje z tytułu wykonywanych czynności bankowych. W praktyce w umowach kredytowych zastrzegana jest prowizja za samo przyznanie kredytu, jak również prowizja od kredytu oddanego do dyspozycji kredytobiorcy, ale przez niego niewykorzystanego.

Przy przyjęciu więc, że bank może pobierać prowizję jako wynagrodzenie za przyznanie kredytu, w ocenie Sądu postanowienie umowy kredytu jak w niniejszej sprawie przewidujące prowizję za udzielenie kredytu nie jest abuzywne. Również kwota prowizji nie jest nadmierna, biorąc pod uwagę kwotę udzielonego kredytu. Nadto kwota prowizji w niniejszej sprawie nie narusza art. 36a ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim. Kwota prowizji wskazana w umowie 3 570,00 zł stanowi 11,90% całkowitej kwoty kredytu (vide: odpowiednie wyliczenia według wzoru jak we wskazanym przepisie).

Podkreślić należy, że nie jest wykluczone w ramach swobody kontraktowania (art. 353¹ k.c.), aby strony umowy o kredyt bankowy określały wysokość oprocentowania w oparciu o dowolnie przyjęte przez siebie parametry. Jedynym ograniczeniem zdają się tu być przepisy dotyczące odsetek maksymalnych. Użyte w art. 69 i 76 ustawy Prawo bankowe sformułowanie, że umowa powinna określać warunki zmiany oprocentowania kredytu, nie musi oznaczać wprowadzenia do umowy równania matematycznego, które mogłoby zostać rozwiązane przez każdego konsumenta, przy wykorzystaniu kalkulatora. Chodzi przede wszystkim o to, aby decyzja dotycząca zmiany oprocentowania mogła być poddana weryfikacji, chociażby przez osobę, która zawodowo trudni się ustalaniem ceny pieniądza (vide: wyrok SA w Łodzi, I ACa 227/2018).

W niniejszej sprawie oprocentowanie kredytu zostało ustalone według stałej stopy procentowej, które nie przekraczało wysokości odsetek maksymalnych, w związku z czym postanowienie to nie stanowi klauzuli abuzywnej, albowiem nie kształtuje praw i obowiązków pozwanej w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami i nie narusza w sposób rażący jej interesów. Zawsze ponadto pozwana jako konsument jest chroniona przepisami k.c. o odsetkach maksymalnych – art. 359 k.c.

Sąd nie podzielił zarzutów pozwanej co do istnienia, rozmiaru zobowiązania, daty wymagalności roszczenia, roszczenia odsetkowego, wymagalności roszczenia, zarzutu przedwczesności powództwa, umocowania osób podpisujących w imieniu powódki wezwanie do zapłaty i wypowiedzenie umowy kredytu, tego, aby wezwanie

do zapłaty i wypowiedzenie umowy kredytu dotarło do pozwanej, aby wypowiedzenie umowy nie wskazywało okoliczności, które legły u jego podstaw.

Wszystkie wskazane jak wyżej kwestie, a stanowiące przedmiot zarzutów pozwanej, zostały uregulowane w umowie kredytu, a powód prawidłowo wypowiedział umowę kredytu, co spowodowało wymagalność całej niespłaconej wierzytelności z tytułu udzielonego kredytu.

Podkreślić należy, na co wskazał Sad Apelacyjny w Warszawie - V Wydział Cywilny – w wyroku z dnia 8 lutego 2018 r., V ACa 1072/17, strona dochodząca zwrotu udzielonego kredytu wraz z odsetkami ma obowiązek udowodnienia, że doszło do zawarcia umowy kredytu i że zostało wykonane zobowiązanie oddania do dyspozycji kredytobiorcy umówionej kwoty środków pieniężnych. To na pozwanym, jako stronie zaprzeczającej istnieniu podstaw do wypowiedzenia umowy ugody (istnieniu zadłużenia) czy istnieniu i wysokości zadłużenia z tytułu kredytu spoczywał ciężar udowodnienia, że wywiązywał się ze swoich obowiązków umownych i terminowo regulował raty kredytu, a więc że nie istniały przesłanki do wypowiedzenia umowy lub też że zadłużenie jest niższe niż wskazywane przez stronę powodową. To pozwany wywodzi bowiem skutki prawne z częściowego lub całościowego zwrotu kredytu w postaci wygaśnięcia zobowiązania w odpowiednim zakresie, a więc to pozwanego obciążał ciężar wykazania tego faktu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 czerwca 1999 roku w sprawie II CKN 390/98).

Strona powodowa wykazała istnienie i wymagalność roszczenia, w tym prawidłowość wypowiedzenia umowy kredytu. Pozwana w ogóle nie podjęła inicjatywy dowodowej, aby wykazać (art. 6 k.c. w związku z art. 232 k.p.c.), że spłaciła jakąkolwiek część kredytu, że roszczenie powoda jest w mniejszej wysokości niż objęte żądaniem pozwu, że na datę wezwania do zapłaty i wypowiedzenia umowy kredytu nie miał żadnych zaległości. W tym zakresie ciężar dowodu spoczywał na pozwanej, a nie na powodzie.

Zgodnie z punktem I § 4 umowy spłata kredytu miała następować w ratach miesięcznych; na wysokość rat składał się kapitał i odsetki. Termin płatności rat ustalono na 20 dzień miesiąca. Termin płatności pierwszej raty ustalono na dzień 20 października 2019 r., a ostatniej raty na dzień 20 września 2024 r.

Stosownie do punktu II § 8 pkt 1 umowy za każdy dzień opóźnienia kredytobiorcy w spłacie zobowiązań wynikających z umowy (zadłużenie przeterminowane) bank uprawniony jest do naliczenia odsetek od zadłużenia przeterminowanego (odsetki za opóźnienie) od dnia następującego po dniu wymagalności aż do dnia całkowitej spłaty zadłużenia przeterminowanego. Natomiast gdy kredytobiorca nie zapłaci w terminie określonym w umowie rat kredytu za co najmniej dwa okresy płatności, po uprzednim wezwaniu do zapłaty zaległych rat lub ich części w terminie nie krótszym niż 14 dni roboczych od otrzymania wezwania pod rygorem wypowiedzenia umowy, bank może wypowiedzieć umowę. Umowa mogła być wypowiedziana przez każdą ze stron, przy czym wypowiedzenie umowy wymagało zachowania formy pisemnej, a okres wypowiedzenia wynosił 30 dni.

Pozwana popadła w zadłużenie i nie spłacała rat kredytu. Pozwana nie wykazała, aby na dzień wezwania do zapłaty czy wypowiedzenia umowy kredytu nie miała zaległości względem powoda, co czyniłoby wypowiedzenie umowy kredytu nieskutecznym. Powód prawidłowo wezwał pozwaną do zapłaty zaległości, wyznaczył termin na zapłatę, następnie wobec braku zapłaty wypowiedział umowę, podając w treści wypowiedzenia przyczynę wypowiedzenia umowy. Wszystkie dokumenty kierowane były na adres zamieszkania pozwanej wskazany w umowie i pod tym adresem były przez nią osobiście odbierane. Adres ten pozostaje aktualny do dnia wyrokowania.

Wbrew zarzutom pozwanej wypowiedzenie umowy kredytu było skuteczne, albowiem zarówno pod wezwaniem do zapłaty jak i wypowiedzeniem umowy kredytu podpisała się osoby umocowane do reprezentacji powoda (vide: przedłożone pełnomocnictwo k. 41). Nadto samo wezwanie do zapłaty jak i wypowiedzenie umowy dotarły do pozwanej w rozumieniu art. 61 k.c. Przepis art. 61 k.c. dla skuteczności złożonego oświadczenia woli nie wymaga fizycznego odebrania przez adresata oświadczenia woli ani fizycznego przeczytania tego oświadczenia. Wystarczy możliwość zapoznania się z treścią takiego oświadczenia. Zgodnie z art. 61 § 1 k.c. oświadczenie woli, które ma być złożone innej osobie, jest złożone z chwilą, gdy doszło do niej w taki sposób, że mogła zapoznać się z jego treścią. Zarówno wezwanie do zapłaty jak i wypowiedzenie umowy kredytu zostały odebrane osobiście przez pozwaną pod

adresem jej zamieszkania (vide: wydruk wygenerowany z systemu Poczty Polskiej k. 38 i 40). Pozwana nie wykazała zgodnie z art. 61 § 1 k.c. w związku z art. 6 k.c. w związku z art. 232 k.p.c., aby nie miała możliwości zapoznania się z treścią kierowanych do niej oświadczeń powoda, w szczególności aby podpis złożony na potwierdzeniu odbioru nie należał do niej. Porównanie dat oświadczeń wezwania do zapłaty i wypowiedzenia umowy kredytu, dat nadania i odebrania przesyłek nakazuje przyjąć logiczny wniosek, że przesyłki kierowane do pozwanej zawierały oświadczenia, na które powołuje się powód.

Wypowiedzenie umowy kredytu zostało doręczone pozwanej w dniu 23 czerwca 2022 r. (dowód: k. 40), zatem 30 dniowy termin wypowiedzenia umowy kredytu minął z dniem 30 lipca 2022 r.

W tym stanie rzeczy wypowiedzenie umowy kredytu było skuteczne i postawiło w stan wymagalności całe roszczenie z tytułu umowy kredytu. Zarzut przedwczesności powództwa i nieskuteczności wypowiedzenia umowy kredytu okazał się więc nieuzasadniony.

Powód wykazała także wysokość roszczenia dochodzonego pozwem, wbrew zarzutowi pozwanej w tym zakresie. Na roszczenie powoda składało się zobowiązanie pozwanej z tytułu niespłaconego kredytu w wysokości 21 851,05 zł, które obejmowało:

- kwotę 21 075,74 zł tytułem niespłaconego kapitału,
- kwotę 527,86 zł tytułem odsetek umownych liczonych od kwoty należności głównej według oprocentowania wynikającego z umowy, co do której dłużnik nie opóźnił się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego,
- kwotę 247,45 zł tytułem odsetek umownych karnych.

Zarówno kwota należności głównej jak i odsetek ma swoje źródło w umowie kredytu. Kwota dochodzonej należności głównej jak wyżej mieści się w kwocie kredytu do spłaty. Jak wskazano wyżej, pozwana nie wykazała, aby spłaciła kwotę kredytu – kapitału – w kwocie przekraczającej żądanie powoda. W tym zakresie pozwana była bierna w zakresie inicjatywy dowodowej. To na pozwanej, jako stronie zaprzeczającej istnieniu podstaw do wypowiedzenia umowy (istnieniu zadłużenia) czy istnieniu i wysokości zadłużenia z tytułu kredytu spoczywał ciężar udowodnienia, że wywiązywała się ze swoich obowiązków umownych i terminowo regulowała raty kredytu, a więc że nie istniały przesłanki do wypowiedzenia umowy lub też że zadłużenie jest niższe niż wskazywane przez stronę powodową. To pozwana wywodzi bowiem skutki prawne z częściowego lub całościowego zwrotu kredytu w postaci wygaśnięcia zobowiązania w odpowiednim zakresie, a więc to pozwana obciążała ciężar wykazania tego faktu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 czerwca 1999 roku w sprawie II CKN 390/98).

O kosztach Sąd orzekł na mocy art. 98 k.p.c. Na zasądzone koszty składają się opłata od pozwu w wysokości 1 093,00 zł oraz koszty zastępstwa prawnego w kwocie 3 600,00 zł (§ 2 pkt 5 rozporządzenia w sprawie opłat za czynności radców prawnych) oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17,00 zł.